

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ВИДИ І ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма	Маркетинг
	Туризм
Загальний обсяг	4 кредити ЄКТС
Тривалість викладання	4-й семестр, 7 чверть 2023-2024 н.р.
Обсяг навчальних занять	120 год.
у т.ч. аудиторні заняття	4 год/тиждень
лекції	2 години
практичні	2 година
Мова викладання	українська

Кафедра, що викладає: Туризму та економіки підприємства

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»:

<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=5718>

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти

Онлайн-консультації: Microsoft Teams – команда «Види і тенденції розвитку туризму»

Інформація про викладача:

Безугла Людмила Сергіївна,
доктор економічних наук, доцент,
завідувачка кафедри туризму та
економіки підприємства

Персональна сторінка:

<https://mk.nmu.org.ua/ua/kaff/bezugla.php>

E-mail: bezuhla.l.s@nmu.one

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Освітня компонента «Види і тенденції розвитку туризму» належить до переліку вибіркових фахових навчальних дисциплін, яка пропонується для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальностями 075 Маркетинг та 242 Туризм НТУ «Дніпровська політехніка».

Сучасними тенденціями в розвитку туристичного ринку в межах України зокрема є зростання самоорганізованих подорожей та розробка туристичних продуктів за видами потреб туристів. Зростають тенденції розвитку внутрішнього туризму, який раніше не користувався значним попитом. Розвиток внутрішнього туризму на туристичному ринку позитивно вплине на такі сектори економіки, як транспорт, торгівлю, зв'язок, будівництво та інші складові сфери послуг.. Також саме цей напрям здатний підтримувати національні традиції, стимулювати розвиток народних промислів, сприяти національно-патріотичному та екологічному вихованню.

Цей курс побудовано на засадах студентоцентрованого підходу (Student-Centered Approach), який розглядає здобувача вищої освіти як суб'єкта з власними унікальними інтересами, потребами і досвідом, спроможного бути самостійним і відповідальним учасником освітнього процесу.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни – створювати та популяризувати спеціалізований туристичний продукт, тим самим розвиваючи різні види відпочинку та забезпечуючи формування у здобувачів системних знань теоретичного та практичного характеру щодо розвитку туристичної діяльності.

Завдання курсу:

- знати туристську економіку як основний сектор сучасної національної і регіональної економіки та як складову частину соціальної і економічної політики держави;
- знати, розуміти основні види туристичного пропонування на ринку туристичних послуг;
- вміти аналізувати сучасний стан та прогнозувати перспективні напрями розвитку туризму

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Реалізація поставлених завдань дозволяє забезпечити наступні дисциплінарні результати навчання:

- знати основні чинники, що визначають сегментацію міжнародного туристичного ринку, класифікацію туристичних потоків та їх обсяги, інтенсивність й нерівномірність;
- поглибити, систематизувати теоретичні знання щодо виникнення та перспектив розвитку спеціальних видів туризму;
- володіти навичками розробки та реалізації програм перебування туристів та визначати форми і методи обслуговування туристів при плануванні спеціальних видів туристичних подорожей;
- удосконалювати та розвивати свій інтелектуальний та загальнокультурний рівень.

4. СТРУКТУРА КУРСУ

Лекції

ТЕМА 1. ТУРИСТИЧНІ РИНКИ ТА ТУРИСТИЧНІ ПОТОКИ.

- 1.1. Сутність туристичних ринків.
- 1.2. Чинники, що визначають сегментацію міжнародного туристичного ринку.
- 1.3. Туристичні потоки та їх класифікація.
- 1.4. Показники, що визначають обсяги та інтенсивність й нерівномірність туристичних потоків.

ТЕМА 2. РЕЛІГІЙНИЙ ТУРИЗМ.

- 2.1. Загальна характеристика релігійного туризму.
- 2.2. Основні центри паломництва християнських конфесій.
- 2.3. Центри паломництва світових релігій.
- 2.4. Характеристика мотивації паломництва.
- 2.5. Особливості організації релігійного туризму.

ТЕМА 3. ДІЛОВИЙ ТУРИЗМ.

- 3.1. Географія бізнес подорожей.
- 3.2. Конгресно-виставковий туризм.
- 3.3. Інсенсів туризм

ТЕМА 4. ЕКСТРЕМАЛЬНИЙ ТУРИЗМ.

- 4.1. Поняття про екстремальний туризм.
- 4.2. Водні види екстремального туризму.
- 4.3. Наземні види екстремального туризму.
- 4.4. Гірські види екстремального туризму.
- 4.5. Повітряні види екстремального туризму.
- 4.6. Екзотичні види екстремального туризму.
- 4.7. Альпінізм.

ТЕМА 5. ОРГАНІЗАЦІЯ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ КРУЇЗНОГО ТУРИЗМУ.

- 5.1. Історія розвитку круїзного туризму.
- 5.2. Морські круїзи.
- 5.3. Річкові круїзи.
- 5.4. Проблеми і перспективи розвитку круїзного туризму Чорноморських портів.

ТЕМА 6. ЕКОЛОГІЧНИЙ ТУРИЗМ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЙОГО РОЗВИТКУ.

- 6.1. Визначення екологічного туризму.
- 6.2. Ознаки екологічного туризму.
- 6.3. Види екологічного туризму.
- 6.4. Національні парки, заповідники і резервації.
- 6.5. Засоби розміщення і екологічний туризм.

ТЕМА 7. LUXURY ТУРИЗМ ЯК ВИД ТУРИЗМУ.

- 7.1. Luxury туризм як вид туризму, його технологічні, економічні, організаційні, управлінські та маркетингові особливості.

7.2. Цільова аудиторія та специфіка організації luxury турів.

7.3. Основні тренди luxury туризму

ТЕМА 8. ПОПУЛЯРНІ РІЗНОВИДИ ТУРИЗМУ.

8.1. Спортивний туризм.

8.2. Етнографічний туризм.

8.3. Апітуризм.

8.4. Геотуризм.

8.5. Подієвий туризм.

8.6. Шопінг-туризм.

8.7. Розважальний туризм.

8.8. Науковий, освітній туризм.

Практичні заняття

ТЕМА 1. ТУРИСТИЧНІ РИНКИ ТА ТУРИСТИЧНІ ПОТОКИ

ТЕМА 2. РЕЛІГІЙНИЙ ТУРИЗМ

ТЕМА 3. ДІЛОВИЙ ТУРИЗМ

ТЕМА 4. ЕКСТРЕМАЛЬНИЙ ТУРИЗМ

ТЕМА 5. ОРГАНІЗАЦІЯ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ КРУЇЗНОГО ТУРИЗМУ

ТЕМА 6. ЕКОЛОГІЧНИЙ ТУРИЗМ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЙОГО РОЗВИТКУ

ТЕМА 7. LUXURY ТУРИЗМ ЯК ВИД ТУРИЗМУ

ТЕМА 8. ПОПУЛЯРНІ РІЗНОВИДИ ТУРИЗМУ

Інформація для здобувачів заочної форми навчання. На сайті НТУ «ДП» розміщено графік навчального процесу. Протягом року передбачено заняття з викладачем відповідно до розкладу: 6 год. лекційних занять, 4 год. практичних занять, решту годин здобувач опановує самостійно. Здобувачі заочної форми навчання виконують передбачені навчальним планом контрольні роботи, подають їх на кафедри на початку сесії, обов'язково до проведення контрольних заходів з дисципліни. Під час сесії здобувачі виконують практичні та тестові завдання. Умови завдань розміщено на сторінці курсу на платформі Moodle та в Microsoft 365. Форма контролю – диференційований залік.

5. ТЕХНІЧНЕ ОБЛАДНАННЯ ТА/АБО ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

На навчальних заняттях здобувачі повинні мати: гаджети з можливістю підключення до Інтернету; перевірений доступ до застосунків Microsoft Office: Teams, Moodle; Zoom; інстальований на ПК та /або мобільних гаджетах пакет програм Microsoft Office (Word, Excel, Power Point); активований акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Office365.

6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

Оцінювання досягнень здобувачів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти», <https://cutt.ly/RER787v>. Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання здобувача за дисципліною.

6.1. Шкали

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних здобувачів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо здобувач отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації.

6.2. Засоби та процедури

Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного контролю та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Поточна успішність складається з успішності за 1 контрольну роботу (оцінюється максимально в 15 балів), оцінок за роботу на практичних заняттях (оцінюється 8 занять, участь у одному занятті максимально може принести здобувачу вищої освіти 10 балів) та оцінок за виконання самостійної роботи у вигляді презентації, яка захищається на практичних заняттях (1 презентація оцінюється максимально в 5 балів). Отримані бали за контрольну роботу, практичні заняття та виконання самостійної роботи додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач може набрати 100 балів.

Підсумкове оцінювання (якщо здобувач вищої освіти)	Визначення середньозваженого результату поточних контролів. У випадку коли здобувач отримав менше 60 балів – складається залік у вигляді комплексної контрольної
---	---

набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку)	роботи, яка містить 50 тестів (вірна відповідь 2 бали). Максимальна кількість балів за диференційований залік: 100 балів
Практичні заняття	Дискусії, обговорення, де відпрацьовуються навички критичного мислення та аналізу, комплексного вирішення проблем, з використанням індивідуального та креативного підходу. Відбувається вирішення практичних завдань у вигляді тестів. Максимально оцінюються у 80 балів (8 занять × 10 балів).
Самостійна робота	Кожен здобувач повинен/на підготувати по одній презентації, яку необхідно захистити на практичних заняттях. Максимально оцінюється в 5 балів.
Контрольні заходи	Максимально оцінюються у 15 балів

6.3. Критерії

6.3.1. Критерії оцінювання *практичного заняття*:

Кожне практичне завдання оцінюється за двома складовими: тестові завдання та участь у дискусіях.

Тестові завдання складаються з 14 тестів, де є одна правильна відповідь. За умови вірного вирішення тестового завдання здобувач отримує 0,5 балів. Максимальна кількість набраних балів за тестові завдання – 7 балів.

Участь у дискусіях максимально оцінюється в 3 бали, де:

3 бали: активна участь у дискусії (виступи, коментарі, активне слухання), володіння навчальним матеріалом, наведення аргументованих відповідей.

2 бали: участь у дискусії без достатнього володіння навчальним матеріалом, що має стосунок до теми обговорення.

1 бал: небажання брати участь в дискусії, відсутність достатніх знань про предмет обговорення.

6.3.2 Критерії оцінювання *самостійної роботи*:

Оцінювання самостійної роботи відбувається через захист презентації на практичних заняттях, причому:

5 балів – студент/ка демонструє повне розуміння теми; може точно відповісти на всі запитання одногрупників щодо даної теми; ділиться думками з іншими учасниками групи; говорить чітко впродовж 95-100% всього часу, використовує закінчення речення і не використовує слова помилково; застосовує відповідну лексику для аудиторії, розширює словниковий запас аудиторії, використовує нові слова для більшості слухачів; уважно слухає одногрупників, детально відповідає на всі питання форми оцінювання і завжди дає оцінки на основі презентації, а не інших факторів;

4 бали – студент/ка демонструє розуміння теми; відповідає на більшість запитань одногрупників щодо даної теми; говорить зрозуміло впродовж 80-90% всього часу, використовує закінчення речення і не використовує слова помилково; застосовує відповідну лексику для аудиторії, розширює словниковий запас аудиторії; слухає одногрупників, відповідає майже всі питання форми оцінювання та інколи дає оцінки на основі презентації, а не інших факторів;

3 бали - студент/ка демонструє розуміння теми; відповідає на деякі запитання одногрупників щодо даної теми; говорить зрозуміло, використовує закінчення речення, але невірно трактує деякі терміни, використовує слова помилково; слухає одногрупників, інколи ставить уточнюючі питання;

2 бали – студент/ка не демонструє розуміння теми; відповідає на деякі запитання одногрупників щодо даної теми; говорить зрозуміло, використовує закінчення речення, але невірно трактує деякі терміни, використовує слова помилково; слухає одногрупників, уточнюючі питання не ставить;

1 бал - студент/ка демонструє розуміння теми, однак, не відповідає на жодні запитання одногрупників щодо даної теми; говорить не зрозуміло, використовує закінчення речення, але невірно трактує терміни, використовує слова помилково; слухає одногрупників, уточнюючі питання не ставить.

6.3.3. Критерії оцінювання *письмової контрольної роботи*:

Контрольна робота містить: 10 тестових завдань з чотирма варіантами відповідей, правильна відповідь оцінюється у 1 бал та 1 відкрите питання, де правильна відповідь оцінюється в 5 балів, причому:

5 балів – високий рівень викладення текстової відповіді, що відповідає предмету поставленого питання, зроблено власний висновок щодо проблематики поставленого запитання; відсутність помилок в граматиці та/або орфографії;

4 бали – середній рівень викладення текстової відповіді, що відповідає предмету поставленого питання, зроблено власний висновок щодо проблематики поставленого запитання; відсутність помилок в граматиці та/або орфографії;

3 бали – наявність текстової відповіді, яка відповідає предмету поставленого питання, однак власна думка не висловлена, містить граматичні та орфографічні помилки;

2 бали - наявність текстової відповіді, яка не в повній мірі відповідає предмету поставленого питання, виявлення запозиченого матеріалу з мережі Інтернет та/або з інших джерел, містить суттєві граматичні та орфографічні помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення;

1 бал – наявність текстової відповіді, яка не відповідає предмету поставленого питання, виявлення списаного матеріалу з мережі Інтернет та/або з інших джерел, містить суттєві граматичні та орфографічні помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення.

7. ПОЛІТИКА КУРСУ

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується «Положенням про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка»», <https://cutt.ly/mERLa5A>, Кодекс академічної доброчесності Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», <https://cutt.ly/vERLfxF>. У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика.

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на день (щодня) поштової скриньки на Office365 та відвідування групи у Teams.

Протягом самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота з дистанційним курсом «Види і тенденції розвитку туризму».

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи. Здобувачу вищої освіти, чий стан здоров'я є незадовільним і може вплинути на здоров'я інших здобувачів вищої освіти, буде пропонуватися залишити заняття (така відсутність вважатиметься пропуском з причини хвороби). Практичні заняття не проводяться повторно, ці оцінки неможливо

отримати під час консультації, це саме стосується і колоквіумів. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно – в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

7.5. Політика щодо оскарження оцінювання.

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.6. Бонуси.

Здобувачі вищої освіти, які регулярно відвідували лекції та практичні заняття (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та приймають участь у конференціях, конкурсах тощо отримують додатково 5 балів до підсумкової оцінки.

7.7. Участь в анкетуванні.

Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачу вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети, які дозволять оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «Види і тенденції розвитку туризму».

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання на лекціях та практичних заняттях:

- вербальний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- методи візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші);
- кейс-метод (вирішення ситуацій, розв'язання завдань тощо);
- метод мозкового штурму;
- метод евристичних питань;
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування тощо).

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Koshkalda, I., Bezuhla, L., Apelt, H., Kovalova, O. & Samsonova, V. (2020). Agreement of the interests of green tourism business participants in sustainable development. *Solid State Technology*. Vol. 63, № 5. 5844-5867. URL : <https://solidstatetechnology.us/index.php/JSST/article/view/5909>

2. Bezuhla, L. (2020). Impact of the macro environment on the ecotourist infrastructure. *Journal «Green, Blue & Digital Economy Journal»*. Vol. 1, No. 2. 33-38.

DOI: <https://doi.org/10.30525/2661-5169/2020-2-6>

3. Основні види туризму та їх характеристика URL: <https://tourkazka.com/osnovni-vydy-turyzmu-ta-yikh-kharakterystyka/>
4. Коржилов Л.І. Туризм в Україні. Класифікація та види. *Ефективна економіка*. № 9, 2014 URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3345>
5. Колосінська М.І. Підходи до класифікації видів та фор туризму. *Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського*. 2016. Вип. 9. С. 146-150
6. Ковешніков В.С., Ліфіренко О.С., Стукальська Н.М. Інноваційні види туризму. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. № 4. С.38-44
7. Огієнко А.В. Видові ознаки класифікації туризму: регіональний аспект. *Modern Economics*. 2020. № 20. С.167-174 URL: [https://doi.org/10.31521/modecon.V20\(2020\)-27](https://doi.org/10.31521/modecon.V20(2020)-27)
8. Романова А. А. Види туризму та їх класифікація у контексті сучасних тенденцій розвитку туріндустрії. *Економіка та управління національним господарством. Економіка і регіон*. 2017. № 4 (65). С. 13-19.
9. Види туризму: характеристика та приклади URL: <https://uk.warbletoncouncil.org/tipos-de-turismo-3127>
10. Безугла, Л.С. (2020). Закордонний досвід становлення та розвитку екологічного туризму та можливості його використання в Україні. *Науковий вісник Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу. Серія: Економіка та управління в нафтовій і газовій промисловості*. №2 (22). С.118-127. DOI: 10.31471/2409-0948-2020-2(22)-118-127